

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς
τον κ. Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου
την κα. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Θέμα: Άμεσος κίνδυνος κλεισίματος δομών φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων χωρίς διαφάνεια και διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος και της συνέχειας της προστασίας

Σοβαρή ανησυχία προκαλούν οι πληροφορίες και τα δημοσιεύματα σύμφωνα με τα οποία το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου προχωρά ή σχεδιάζει να προχωρήσει σε παύση λειτουργίας Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (ΚΦΑΑ), ιδίως στο κέντρο της Αθήνας, με βάση συγκριτική κατάταξη που φέρεται να συνδέεται με την πρόσκληση χρηματοδότησης AMIF_027 της περιόδου 2024-2025.

Η πρόσκληση αυτή, συνολικού ύψους 46 εκατ. ευρώ, αφορούσε τη χρηματοδότηση Κέντρων Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων και προέβλεπε συγκριτική αξιολόγηση και κατάταξη των προτάσεων. Ωστόσο, μια κατάταξη στο πλαίσιο ανταγωνιστικής πρόσκλησης χρηματοδότησης δεν μπορεί να ταυτίζεται αυτομάτως με αξιολόγηση της καταλληλότητας ή της ποιότητας μιας δομής παιδικής προστασίας, ούτε να χρησιμοποιείται αποσπασματικά, χωρίς να συνυπολογίζεται η μεταγενέστερη πραγματική λειτουργία κάθε δομής.

Το ζήτημα καθίσταται ακόμη πιο σοβαρό, καθώς τον Απρίλιο του 2026 δημοσιεύθηκε η επίσημη Έκθεση Ευρημάτων του Β΄ Κύκλου Αξιολόγησης ΚΦΑΑ, η οποία καλύπτει το διάστημα Μαΐου 2024 – Απριλίου 2025. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, η έκθεση καταγράφει ότι η συντριπτική πλειονότητα των φορέων ανταποκρίθηκε θετικά στις συστάσεις, προχώρησε σε διορθωτικές ενέργειες και βελτιώσεις, ενώ μόνο σε δύο δομές είχε επιβληθεί κύρωση αναστολής νέων τοποθετήσεων. Παράλληλα, η ίδια αξιολόγηση αναδεικνύει ότι οι καθυστερήσεις χρηματοδότησης και οι ασταθείς χρηματοδοτικές ροές επηρεάζουν άμεσα τη στελέχωση, τη λειτουργία και την ποιότητα φροντίδας των δομών.

Συνεπώς, το Υπουργείο οφείλει να διευκρινίσει με ποια ακριβώς κριτήρια λαμβάνονται αποφάσεις παύσης λειτουργίας δομών: αν πρόκειται για αμιγώς χρηματοδοτική επιλογή, για αξιολόγηση ποιότητας παρεχόμενης φροντίδας ή για ευρύτερο σχέδιο γεωγραφικής αναδιάρθρωσης του συστήματος φιλοξενίας. Οφείλει επίσης να εξηγήσει γιατί τυχόν αποφάσεις κλεισίματος στηρίζονται σε κατάταξη του 2024 και όχι σε πλήρη συνεκτίμηση των νεότερων πορισμάτων εποπτείας, των διορθωτικών ενεργειών και της σημερινής πραγματικής κατάστασης κάθε δομής.

Ιδιαίτερα κρίσιμη είναι η διάσταση των παιδιών που φιλοξενούνται σήμερα στις δομές αυτές. Μέχρι σήμερα δεν έχει δημοσιοποιηθεί επίσημη λίστα των ΚΦΑΑ που φέρονται να παύουν τη λειτουργία τους, ούτε ο ακριβής αριθμός των ασυνόδευτων ανηλίκων ανά δομή, ούτε ο προορισμός κάθε παιδιού, ούτε αν έχει προηγηθεί εξατομικευμένη αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντός του. Η μετακίνηση ασυνόδευτων ανηλίκων δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως

απλή διοικητική πράξη ανακατανομής θέσεων, αλλά ως παρέμβαση που επηρεάζει τη σταθερότητα, τη φροντίδα, την ψυχική υγεία, τη σχολική φοίτηση, τις σχέσεις εμπιστοσύνης με το προσωπικό, τους επιτρόπους, τα αδέρφια ή άλλα παιδιά και τη συνολικότερη πορεία προστασίας τους.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία πληρότητας στα τέλη Ιουνίου 2026, λειτουργούσαν 58 ΚΦΑΑ με 1.477 θέσεις και 60 διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης με 238 θέσεις, δηλαδή συνολικά 1.715 θέσεις μακροχρόνιας φιλοξενίας. Την ίδια περίοδο στη μακροχρόνια φιλοξενία βρίσκονταν 1.115 ανήλικοι, ενώ άλλοι 330 βρίσκονταν σε προσωρινές μορφές στέγασης. Τον ίδιο μήνα υποβλήθηκαν 512 αιτήματα στέγασης, αλλά πραγματοποιήθηκαν μόλις 219 τοποθετήσεις. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι, ακόμη και αν υπάρχει θεωρητικά αδιάθετη δυναμικότητα, η αντιστοίχιση των παιδιών με κατάλληλες θέσεις φιλοξενίας εμφανίζει σοβαρές δυσλειτουργίες.

Η ύπαρξη κενών θέσεων σε εθνικό επίπεδο δεν σημαίνει ότι κάθε θέση είναι κατάλληλη για κάθε παιδί. Στην πράξη υπάρχουν περιορισμοί φύλου, ηλικίας, ευαλωτότητας, ειδικών αναγκών, σχολικής φοίτησης, γεωγραφικής θέσης, οικογενειακών ή αδελφικών δεσμών, καθώς και περιορισμοί που σχετίζονται με τη στελέχωση και τη δυνατότητα υποστήριξης κάθε δομής. Για τον λόγο αυτό, τυχόν κλείσιμο δομών μακροχρόνιας φιλοξενίας δεν μπορεί να αιτιολογείται γενικά και αφηρημένα με επίκληση κενών θέσεων, χωρίς αναλυτική τεκμηρίωση της πραγματικής διαθεσιμότητας κατάλληλων θέσεων για κάθε παιδί.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί και η πιθανότητα μεταφοράς ασυνόδευτων ανηλίκων σε «ασφαλείς ζώνες» εντός Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης ή άλλων δομών υποδοχής. Ο ν. 5307/2026 προβλέπει μεν τη δυνατότητα τοποθέτησης ασυνόδευτων ανηλίκων άνω των 16 ετών σε ασφαλείς ζώνες, ωστόσο αυτό δεν μπορεί να μετατραπεί σε οριζόντια λύση υποκατάστασης των κατάλληλων δομών παιδικής προστασίας. Η μεταφορά σε ασφαλή ζώνη πρέπει να βασίζεται σε εξατομικευμένη αξιολόγηση, να υπηρετεί το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, να λαμβάνει υπόψη τη σταθερότητα και τη συνέχεια της φροντίδας και να διασφαλίζει καθημερινή φροντίδα, επίβλεψη και υποστήριξη σε εικοσιτετράωρη βάση.

Εξάλλου, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έχει επισημάνει ότι οι ασφαλείς ζώνες μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνο ως εξαιρετικό και προσωρινό μέτρο πρώτης υποδοχής, με σαφή πρωτόκολλα, εξειδικευμένο προσωπικό και μέγιστη διάρκεια παραμονής, ενώ η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου έχει εκφράσει σοβαρές ενστάσεις για τον κίνδυνο κανονικοποίησης των ασφαλών ζωνών ως μόνιμης ή ημιμόνιμης μορφής στέγασης.

Παράλληλα, ερωτήματα ανακύπτουν και ως προς τη χρηματοδότηση των υπηρεσιών παιδικής προστασίας στις ασφαλείς ζώνες. Η προηγούμενη πράξη χρηματοδότησης σχετικών υπηρεσιών φέρεται να κάλυπτε χώρους σε σειρά δομών και είχε παραταθεί ως προς την πραγματική παροχή υπηρεσιών μέχρι τις 31 Μαρτίου 2026, ενώ νέα πρόσκληση ύψους 5 εκατ. ευρώ δημοσιεύθηκε στις 25 Ιουνίου 2026 με προθεσμία υποβολής προτάσεων έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2026. Επομένως, πρέπει να αποσαφηνιστεί με ποια ενδιάμεση απόφαση, χρηματοδοτική πηγή και φορέα υλοποίησης παρέχονται σήμερα οι υποχρεωτικές υπηρεσίες 24ωρης παιδικής προστασίας στις ασφαλείς ζώνες, πριν ολοκληρωθεί η νέα πρόσκληση.

Τέλος, εφόσον το Υπουργείο επικαλείται νέα πολιτική «αποκέντρωσης» των δομών από το κέντρο της Αθήνας, οφείλει να παρουσιάσει το σχετικό θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο: ποια απόφαση την εγκρίνει, ποιος είναι ο γεωγραφικός σχεδιασμός, ποια τα κριτήρια επιλογής δομών που κλείνουν ή διατηρούνται, ποιοι οι στόχοι ανά περιφέρεια, ποια η εκτίμηση επιπτώσεων στα παιδιά και αν προηγήθηκε διαβούλευση με τους φορείς παιδικής προστασίας και τις οργανώσεις που λειτουργούν τις δομές.

Η προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων δεν μπορεί να εξαρτάται από αιφνιδιαστικές χρηματοδοτικές αποφάσεις, ασαφή κριτήρια και μετακινήσεις χωρίς πλήρη διαφάνεια. Το σύστημα φιλοξενίας οφείλει να υπηρετεί πρώτα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, τη συνέχεια της φροντίδας και την ποιότητα της προστασίας, και όχι απλώς τη λογιστική ανακατανομή θέσεων.

Επειδή, η παύση λειτουργίας ΚΦΑΑ δεν μπορεί να αποφασίζεται χωρίς πλήρη διαφάνεια ως προς τα κριτήρια, τις βαθμολογίες, τα πορίσματα εποπτείας και τη σημερινή πραγματική κατάσταση κάθε δομής.

Επειδή, μια χαμηλότερη θέση σε συγκριτική πρόσκληση χρηματοδότησης δεν ταυτίζεται αυτομάτως με ακαταλληλότητα παροχής παιδικής προστασίας, ιδίως όταν μεταγενέστερη επίσημη αξιολόγηση καταγράφει συμμόρφωση φορέων με συστάσεις και διορθωτικές ενέργειες.

Επειδή, η μετακίνηση ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να γίνεται μόνο κατόπιν εξατομικευμένης αξιολόγησης του βέλτιστου συμφέροντος, με διασφάλιση της σταθερότητας, της συνέχειας της φροντίδας, της σχολικής φοίτησης, της υγείας και της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.

Επειδή, οι ασφαλείς ζώνες δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τις κατάλληλες δομές μακροχρόνιας φιλοξενίας και παιδικής προστασίας, αλλά μόνο να λειτουργούν ως εξαιρετικό και προσωρινό μέτρο, με αυστηρές εγγυήσεις, εξειδικευμένο προσωπικό και 24ωρη υποστήριξη.

Επειδή, τυχόν νέα πολιτική γεωγραφικής αναδιάρθρωσης ή αποκέντρωσης των δομών πρέπει να είναι θεσμικά εγκεκριμένη, δημόσια τεκμηριωμένη, να έχει προηγηθεί διαβούλευση και να συνοδεύεται από αξιολόγηση επιπτώσεων στα παιδιά.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποια Κέντρα Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων προγραμματίζεται να παύσουν τη λειτουργία τους ή να μη συνεχίσουν να χρηματοδοτούνται μετά την 31η Ιουλίου 2026; Ποια είναι η δυναμικότητα, η σημερινή πληρότητα, ο αριθμός των παιδιών και εργαζομένων ανά δομή και ποια η ακριβής ημερομηνία παύσης λειτουργίας κάθε δομής;
2. Ποια κριτήρια χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή των δομών αυτών; Ποια ήταν η βαθμολογία και κατάταξή τους στην πρόσκληση AMIF_027, ποια τα επιμέρους σημεία υστέρησης και πώς συνυπολογίστηκαν τα νεότερα πορίσματα εποπτείας, οι διορθωτικές ενέργειες και η Έκθεση Ευρημάτων Β' Κύκλου Αξιολόγησης ΚΦΑΑ;
3. Για κάθε παιδί που πρόκειται να μετακινηθεί, έχει προηγηθεί εξατομικευμένη αξιολόγηση του βέλτιστου συμφέροντός του, με συμμετοχή του επιτρόπου και λήψη υπόψη της γνώμης του παιδιού, της ηλικίας, της ωριμότητας, της σχολικής φοίτησης, της ψυχοκοινωνικής ή ιατρικής υποστήριξης, των αδελφικών ή οικογενειακών δεσμών και της συνέχειας της φροντίδας; Πόσα παιδιά θα μεταφερθούν σε άλλα ΚΦΑΑ, πόσα σε διαμερίσματα ημιαυτόνομης διαβίωσης και πόσα σε ασφαλείς ζώνες ή δομές υποδοχής;
4. Ποια είναι σήμερα η πραγματική διαθέσιμη δυναμικότητα του συστήματος μακροχρόνιας φιλοξενίας, ανά είδος δομής, φύλο, ηλικιακή ομάδα, γεωγραφική περιοχή και ειδικές ανάγκες;
5. Πώς εξηγείται ότι, παρά τη θεωρητική ύπαρξη κενών θέσεων, σημαντικός αριθμός παιδιών παραμένει σε προσωρινές μορφές στέγασης και μεγάλο μέρος των αιτημάτων στέγασης δεν οδηγεί σε τοποθέτηση;
6. Με ποια απόφαση, χρηματοδοτική πηγή, φορέα υλοποίησης και προσωπικό παρέχονται σήμερα οι υπηρεσίες παιδικής προστασίας στις ασφαλείς ζώνες, ιδίως ως προς την καθημερινή φροντίδα, την επίβλεψη και την 24ωρη υποστήριξη; Ποιες ασφαλείς ζώνες λειτουργούν σήμερα, με ποια δυναμικότητα, ποια πληρότητα και ποια μέγιστη διάρκεια παραμονής;
7. Υφίσταται θεσμικά εγκεκριμένη πολιτική γεωγραφικής αναδιάρθρωσης ή «αποκέντρωσης» των ΚΦΑΑ από το κέντρο της Αθήνας; Αν ναι, να κατατεθεί το σχετικό σχέδιο, τα κριτήρια επιλογής, οι στόχοι ανά περιφέρεια, η εκτίμηση επιπτώσεων στα παιδιά και τα στοιχεία διαβούλευσης με τους εμπλεκόμενους φορείς.

8. Έχει υπάρξει απόφαση ή έγγραφη δέσμευση παράτασης της λειτουργίας συγκεκριμένων ΚΦΑΑ έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και, εφόσον ναι, ποιες δομές αφορά; Αν υπήρξε μεταβολή ή ανάκληση τέτοιας δέσμευσης, με ποια αιτιολογία και πότε ενημερώθηκαν οι φορείς λειτουργίας;
9. Επιβεβαιώνεται ή διαψεύδεται η μείωση των θέσεων ημιαυτόνομης διαβίωσης από 238 σε 140; Εφόσον επιβεβαιώνεται, με ποια απόφαση, ποια αιτιολογία και ποιο σχέδιο κάλυψης των αναγκών μεγαλύτερων εφήβων ασυνόδευτων ανηλίκων που βρίσκονται στο στάδιο μετάβασης προς την αυτονομία;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Γιώργος Ψυχογιός